

langt senere end andetsteds. Det berettede Snovlev-Brev, der under Valgkampagnen i 1924 hensynsløst uddybedes imod Arbejderpartiet af dets politiske Modstandere, betegnedes Optakten. Netop som Følge af Partiets hele Struktur havde Kommunisterne i Begyndelsen særligt let Spil. Som Fagforeningsmedlemmer var de jo allerede Medlemmer af Partiet. Først i August 1920 organiserede Kommunisterne sig til et Parti, tilsyneladende ikke med saa store Chancer i det sejrige England som i andre Lande, der efter Krigen truedes med fuldstændigt økonomisk Sammenbrud. Målet var ikke at knuse Arbejderpartiet, men indetider at erobre det. Begyndelsen var dog lovende nok. Gennem et planmæssigt Arbejde lykkedes det dem at få en Del af deres Agenter placerede paa adskillige betydende Poster indenfor Partiet. Paa Arbejderpartiets Konferencen i London Oktober 1924 fraspagde man sig imidlertid ethvert Makkerskab med Kommunistpartiet; men først i 1928 blev Udrensningen helt effektiv. Cook afslored sig efterhaanden som en svag og konfus Personlighed. Og ganske uanfægtet af dennes og Maxtons forbitrede Angreb paa Mond-Turner Konferencen fortsatte denne roligt sit Arbejde.

Partiets Styrke og manglende Sans for stram Partidisciplin viste sig i, at ingen af disse »Opørere« blev ekskluderet. Trods det, at disse idelig berabte sig paa, at kun de i Virkeligheden besad Arbejderklassens Tilhild, viste det sig som saa ofte, at den britiske Arbejder havde sin sunde Fornuft i Behold. Ja vistnok egentlig gennemgaaende endog staa til højre for sine Førere. I Øjeblikket og vel for en rum Tid er Kommunismen derovre uden nogen som helst Betydning.

Vender vi os nu fra den engelske Arbejderbevægelses Form til lens Indhold, saa er i høj Grad karakteristisk for dette, at det, som Wertheimer anfører, gennem 20 Aar var en Magt i det offentlige Liv, naaede et Medlemstal paa i Mill. og gennem sine Førere havde været repræsenteret i Koalitionsregeringen, for det fælte Træng til definitivt at præcisere sine Maal og Opgaver ved et Program. Hvor besynderligt dette end kan tage sig ud for andre, saa er denne manglende Interesse, ja Mistillid til Teori og systematisk Klarhed et karakteristisk Træk i britisk Mentalitet, der paa sin Vis ogsaa gør sig gældende indenfor britisk Videnskabs. Tilføjes skyldes Manglen af et virkeligt Partiprogram selvfølgelig ogsaa Bevægelsens allerede nævnte ejendommelige Udvikling. I Virkeligheden var Partiet allerede før Krigen socialistisk. Men først i 1918 tog Partiet som Organisation bevidst Skridtet fra en social-reformatorsk Politikk til virkelig Socialisme. At det endelig kom dertil skyldes formentlig L. L. P.s forberedende og modnende Virksomhed. Samtidigt vedtoges Principet om, at Enkeltpersoner kunde indtræde i Partiet (individual membership). Partiprogrammet, »Arbejderklassen og den nye sociale Ordning« (i 1928 efterfulgt af Birmingham-Programmet »Arbejderklassen og Nationen«), betegner et afgørende Vendepunkt i Udviklingen. Nu vidste man, hvad Bevægelsen virkelig vilde. Følgen blev et hastigt voksende Medlemstal. Inden vi vender os til Programmet, maa Betydningen af Bevægelsens historiske Baggrund ikke overses. Paa Fastlandet, hvor socialdemokratiske Førere og Partier ikke sjældent har været Genstand for Undtagelseslove, hvor Trængselstider med landflygtige Førere, »selskabelig« Boycott o. s. v. var Reglen, kommer det revolutionære som Regel ogsaa stærkere frem. Intet af dette har det britiske Arbejderparti været udsat for. Det voldsomt-revolutionære kommer overhovedet ikke paa Tale.

Dansk Kunst.

Fra Revyen i „Den grønne Skov“.

Skuespillerinde Olga Jensen, Charlottelund-Revyens Trækplaster.

Bekymring.

Dansk Billedhuggerkunst.

Dansk Skolecenes Direktør

Thomas P. Højle, der har faaet Overenskomst med Det kgl.- og Det ny Theater, der foreløbig sikrer dansk Skolecene.

Nordfrði, 24. aug. 1930.

Fiskiskapurin hefur verið góður í sumar og hevíð verið góður enn, um ikki veðrið hevíð verið so út av lagi ringt. Tað er nývan dagur, at tað slepst á flot.

Skip hava fleiri verið inni her, og veida teirra fyri allan Eysturlandstúrin er henda: 17. aug.: »Fame« 38000, »Kristianna« 32000, 18. aug.: »Cherfull« 16000, »Energy« 22000, 22. aug.: »Carlton« 31000, »Star of Hope« 54000.

Flogfarið »Veidihjallan«, ið lá hunddið við eina »bøyn« her á fjórðinum, gjordi seg leyst um morgunin 17. í h. og rak á land, men fekt út aftur uttan at hava fingið stórvegis skaða.

Dagin fyri hevíð verið »rekla«-flúgvng yvir býnum, og eydnaðist henda flúgvng væl.

Tað er ættanin hjá íslenska flogfelaginum at nora um lutapeningur soleiðis, at hann verður settur upp frá 20.000 til 200.000 kr. Íslendingar eiga nú tær flúgvumaskinur, ið eru keyptar úr Týskalandi, á aðrari eru íslendskir flúgvavar. Ættanin er at halda uppi regluligum post-sambandi (um veturin við) við flogfari. Tað man liveri ofta fara at vera óregluligt vegna illveður.

Eitt óført regn hefur herjað her í seinastum og gjort stóran skaða við tað, at áir, ið skruddar eru oman úr fjøllum, hava gingið langt yvir bakkarnar og borið til sjós fisk og annað, ið fyri hefur verið.

Foroyingur.

Partifælle! Har du spurgit din Nabo og din Arbejdskammerat, om han holder „Føroya Social-Demokrat“? Gør han det ikke, bør du opfordre ham dertil.

fød med engelsk Flegma og »Common Sense« (sund Fornuft).

Programmet, der i Pjæceformat fylder 23 tættrykte Sider, bærer tydeligt Præg af Partiets Teoretiker, Fabianeren Sidney Webbs Haand. Det indeholder følgende fire Hovedkrav: 1) En ved Lov fastsat Minimumsløn. 2) Demokratisk Kontrol med Industrien. 3) Nyt Finansprogram. 4) Merværdiens Fordeling til Samfundets bedste.

Med Karl Marx's mesterlige, men sanderlemmende Kritik af Gotha Programmet af 1875 i Minde, forestiller Wertheimer sig ikke uden Uhygge, hvorledes Dommen mon vilde være faldet ud over dette teoretiske set langt ringere »Program«.

Ikke desto mindre er det kaalkaldte Birmingham Program af 1928 et direkte Afkom af det første fra 1918, som det har overtaget en bloc. Det er sandsynligvis blevet til ved et Samarbejde mellem Nationaløkonomen Prof. R. H. Tauney, Arthur Greenwood og Leonard Wolf.

Indledningsvis hedder det, at »de herskende Klasser endnu ikke har forstaaet, at det 19. Aarh. er forbi«.

Arbejderpartiet vil forfølge sit Maal »ad den fredelige Evolutions Vej«. Programmet udformes saa nærmere. Med den nærværende meget vanskelige Situation i Indien for Øje noterer man sig ikke uden Interesse, at Partiet i 1928 (som Opposition!) kort og godt forlangte: Selvstyre for Indien. Med Flid har man dog undgaaet at sige noget som helst hverken om, »hørnaar« eller »hørteides«.

For den opmærksomme Gransker af 1928 Programmet er det umiskendeligt, at dette bærer mærkbare Spor af, at Partiet siden sidst (1918) ikke forgæves som Regeringsparti har prøvet Ansvars Tynge og — en sammenbrudt Generalstrefke.

Partiets Oprykningskamp i A-Klassen har saa langt fra gjort det overmodigt. 1928 Programmet, »Labour and the Nation« er holdt i adskilligt forsigtigere Vendtinger.

1918's Krav om »øjeblikkelig Nationalisering« af Jerbaner, Miner, Elektricitets- og Livsforsikringselskaber, Krav om Valgreform og Overhusets Afskaffelse er enten ganske stille gledet ud eller blevet betydelig afsvækkede. Heller ikke Indførelse af Bedriftsråd synes at interessere synderligt mere.

Kommet sent til Verden, som Partiet jo er, ikke opfostret med Klassekampens Katekisme, skaaet for periodisk skarp. Konflikter med Statsmagten og det bestaaende Samfund, staa britisk Socialisme ikke som paa Fastlandet i skarp Kampfront med den borgerlig-kapitalistiske Kultus.

Med dybe Rødder i britisk Kultur og Tradition er den engelske Arbej-

derbevægelse mere national i Ordet bedste Betydning, end maaske noget andet Lands Socialdemokrati. »Heldbergprogrammet's Krav om Adskillelse af Stat og Kirke, Fællesopdragelse i Skolerne, lige Rettigheder for Børn født i og udenfor Ægteskab ønsker man ikke at gøre til sine.

Endnu mindre de Ønsker, der andetsteds er kommet til Orde om Straffrihed for Fosterdrab og Homosexualitet, ligesom Partiet ogsaa staaer køligt afvisende overfor den hele Agitation for Børnebegrænsning.

Denne Indstilling skyldes nu næppe, som man ofte er tilbøjelig til at mene, i første Række opportune Valgerensyn, langt snarere religiøse Hensyn.

Følge en ung amerikansk socialdemokratisk Skribent vilde den engelske Arbejder, stillet overfor den paa Fastlandet gangse socialdemokratiske Indstilling overfor Kirken og religiøse Spørgsmaal i det hele taget, være ikke mindre indigneret end en engelsk Biskop i Sandhedens Interesse nævner Wertheimer, hvem Citatet skyldes, dog ogsaa, at en lignende neutral, ja ny-puritansk Bevægelse overfor de nævnte Spørgsmaal i den seneste Tid synes at være i Frembrud indenfor Fastlandets Socialdemokratier.

I en følgende Artikel skal vi mere indgaaende se paa den britiske Arbejderbevægelses Stilling til disse og andre Problemer, dets Mænd og deres »Ansigt«.

G. Sparring Petersen.

Úr Føroyum.

Tórshavn.

Færøsk Fiskerinevni.

Udvalget, der har behandlet Spørgsmaalene om et Fiskerinevni paa Færøerne og Ansettelse af en Fiskerikonsulent, har fremsat følgende Forslag:

- 1) Lagtinget indstiller det af Ministeriet forelagte Forslag til Lov om Oprettelse af et Fiskerinevni for Færøerne til uændret Vedtagelse.
- 2) Lagtinget indgaar til Regeringen med Andragende om, at der oprettes en Stilling som Fiskerikonsulent for Færøerne, overensstemmende med det i Betænkningen anførte.
- 3) Lagtinget indstiller 3 Medlemmer til det under Punkt 1 nævnte Fiskerinevni.

I. O. G. T.

»Sverri kongur« hefur samkomu á Føroya Fólkaháskúla mikukvöldið 17. septbr. kl. 1/2 9.

Lýsingar

Firestone

Footwear Company.

Modernaðir uttanástývlar.

UMBOÐSMAÐUR FYRI FØROYAR:
POUL HANSEN
Telf. 61. Tórshavn. Telf. 61.
Telgr.: Veritas.

ADALGOYMSLA:
BERNHARD KJÆR
Gøthersgade 49, Møntergaarden
København K.
Telgr.: Holmstrom.